

ADDENDA

De inlichtingen van bevriende zijde uit Denemarken, die ik op pag. 146 en 170 verwerkte, waren afkomstig van mevr. Ella Jensen, verbonden aan het Institut for Dansk Dialektforskning in Kopenhagen. In haar land teruggekeerd stuurde zij mij een overdruk van haar artikel *Spørgeliste vedrørende Træsko og Træskomageri*, Fortid og Nutid XII, pag. 180—199, København 1938. Per brief deelde de auteur mij later een aantal resultaten van die enquête mee. Enkele details moge ik daaruit lichten.

Bij kaart 5 F: De Deense klompenmaker gebruikt bij het werk aan de kapbank o.a. een werktuig zoals de h kker (zie afbeelding hierboven op pag. 80).

Bij kaart 20 F: Het paalmes is in Denemarken onbekend.

Bij kaart 22 F: De heulbank komt in geheel Denemarken voor en wordt in Jutland genoemd *H lestol*, minder vaak *H leblok* en *H lestok*. Op de eilanden Sj lland, Fyn, Lolland en Falster is de naam *H geblok*. Daar heeft de bank echter een andere vorm in een aantal plaatsen: behalve in haar naam (*H geblok*) herinnert ze ook door haar uiterlijk en door haar functie aan de kapbank, waarmee ze een eenheid vormt. Verg. de eenheid snijblok-heulbank ten onzent. De Deense eilanden vormen dus wel het grensland van de zaak heulbank.

De Deense klompenmaker gebruikt, zoals zijn Duitse collega, een soort Schnittbank (zie afb. pag. 170). De namen zijn in het noorden van Jutland *T lgehest* en *T lgestol*, in het zuiden van Jutland *T lgeb nk*, op Sj lland, Falster en Lolland *Sk relad* en *Sk reb nk*, minder *Kniveb nk* en *Knivelad*, op Fyn *Snitteb nk* en *Snitteskammel*, op M n *Sk reb nk* en *Tr skob nk*. We moeten ons wel afvragen of het Oost-nederlandse *kniepbank* (zie pag. 172 en 162 hierboven) misschien niet een oude Schnittbank-naam is.

De her en der in de atlas ontwikkelde gedachten over de geschiedenis van *heulen* en zijn verwanten (zie b.v. pag. 89) krijgen door de Deense heulbank-namen een vreemde context. Het woord *heulmes* vond ik onlangs nog bij Cornelissen-Vervliet (Aanhangsel) geciteerd naar het Waasch Idioticon van Joos; deze bron zelf heb ik niet kunnen raadplegen.